

# Raamprogramma gemeenteraadsverkiezingen 14/10/2012

ENGAGEMENT voor een warm en leefbaar Wetteren  
dat kan Versterken, Verbinden, Verzorgen en Vooruitzien

## Inleiding

Een gemeentebestuur moet een gemeente alle kansen geven om te

### 1. Versterken.

- a. Een ondersteunend jeugdbeleid.
- b. Een economisch gezonde gemeente/stad.
  - i. Lokale ondernemers versterken.
  - ii. Nabije werkgelegenheid optimaliseren.
  - iii. Een ondersteunend en flankerend beleid voor land- en tuinbouw.
  - iv. Creatieve economie ondersteunen.
- c. Een dynamisch ouderenbeleid.
- d. Gelijke kansen voor iedereen.
- e. Sport dicht bij huis – iedereen in beweging.
- f. Een bruisend en gevarieerd cultuuraanbod op maat.
- g. Toerisme versterkt een gemeente.
- h. Veiligheid verzekeren.
  - i. Een alert en kordaat veiligheidsbeleid, dat ook ontradend en preventief werkt.
  - ii. De wijkagent als eerste aanspreekpunt.
  - iii. Een goede dienstverlening door de brandweer is een noodzaak.
  - iv. Door een duurzame mobiliteit een vlotte bereikbaarheid garanderen.

### 2. Verbinden en ontmoeten.

- a. In een gemeente wonen schept een band en kansen tot ontmoeting.
  - i. Voldoende betaalbare huisvesting.
  - ii. Sociaal wonen binnen de gemeente.
  - iii. Onthaal van nieuwe inwoners.
- b. Lokale kinderopvang en onderwijs zorgen voor verbondenheid van jongs af aan.
- c. Ondersteuning van verenigingen, want zij verbinden mensen.
- d. Een goed lokaal sociaal beleid verbindt.
  - i. De eenzaamheid aanpakken.
  - ii. Inburgering bespoedigen.
- e. Goede ruimtelijke ordening maakt ontmoetingen mogelijk : nood aan een toegankelijke en goede infrastructuur (zoals fietspaden).
- f. Gemeente en inwoners ontmoeten elkaar.
  - i. Een nabije gemeente.
  - ii. Overleg optimaliseren.
  - iii. Goede en duidelijke communicatie tussen gemeente en inwoners.
  - iv. De gemeente en nieuwe communicatiemiddelen.
- g. Een internationale band versterkt.
  - i. Ontwikkelingssamenwerking.

- ii. Jumelages – Europese samenwerking.
- iii. Een goede mobiliteit haalt mensen uit hun huis en zorgt voor ontmoeting.

### **3. Verzorgen.**

- a. Investeren in een gezonde gemeente, met gezonde inwoners.
- b. Aandacht voor jonge mensen die meer zorg nodig hebben.
  - i. Kinderopvang.
  - ii. Onderwijs.
- c. Een sociaal beleid op maat van de zorgbehoevende gesneden.
  - i. Iedereen mee.
  - ii. Personen met een handicap.
  - iii. Armoede bestrijden.
  - iv. Lokale initiatieven ondersteunen.
- d. Ondersteuning van een lokaal woonzorgbeleid.
- e. Ouderenzorg.

### **4. Vooruitzien.**

- a. Investeren in onze toekomst : kinderen en jongeren.
  - i. Kinderopvang.
  - ii. Onderwijs.
  - iii. Opvoedingsondersteuning.
- b. Een goede ruimtelijke ordening.
- c. Een ambitieus maar realistisch mobiliteitsbeleid met een hoge aandacht voor verkeers-veiligheid.
- d. Investeren in propere straten en pleinen.
- e. Een duurzaam patrimoniumbeleid verzekert de toekomst.
  - i. Wegen, fietspaden en voetpaden.
  - ii. Gemeentelijke gebouwen.
- f. Aandacht voor natuur en milieu.
  - i. Water.
  - ii. Verstandig natuurbeheer.
  - iii. Afvalbeleid.
- g. Financiën.
  - i. Een financieel gezonde gemeente.
  - ii. Lokale lasten onder controle houden.
- h. Duurzaam energiebeleid.
- i. Lokaal energiebeleid.
  - ii. Energiecoördinator.
  - iii. Openbare verlichting.

### **5. Een dienstvaardige gemeente.**

- a. Een uitgebreide en kwaliteitsvolle gemeentelijke dienstverlening.
- b. De gemeente is eenvoudig, klantgericht en efficiënt in haar dienstverlening.
- c. Een gedegen gemeentelijk personeelsbeleid.
- d. Intergemeentelijke samenwerking kan de dienstverlening optimaliseren.

# Inleiding

Engagement voor een warme leefbare samenleving die kan Versterken, Verbinden, Verzorgen en Vooruitzien.

Een warme, leefbare samenleving is een verhaal van vrijheid en verantwoordelijkheid, van rechten en plichten. Het ene kan, in onze visie, immers niet zonder het andere. Alleen door vrijheid in verantwoordelijkheid wordt een gemeenschap een actieve kansamenleving die kan versterken, verbinden, verzorgen en vooruitzien. Het is daar dat CD&V en haar mandatarissen zich voor engageren in elke gemeente. Met een dienstvaardige overheid die een algemeen kader biedt om deze samenleving de kans te geven mensen te versterken, verbinden, verzorgen en vooruitzien.

# 1. Versterken

## Een gemeentebestuur moet een gemeente alle kansen geven om te versterken

Een warme gemeente stad versterkt de verantwoordelijke vrijheid van zijn burgers door hun alle kansen te geven om hun talenten ten volle te benutten en te ontwikkelen: via een ondersteunend jeugdbeleid, door een economisch gezonde gemeente te creëren, via een dynamisch ouderenbeleid, via gelijke kansen voor vrouwen en mannen, via sport, cultuur en toerisme en door een duurzame mobiliteit die een vlotte bereikbaarheid garandeert. Tot slot moet de gemeente ook de veiligheid en het veiligheidsgevoel van de inwoners versterken en hen sensibiliseren en ertoe aanzetten ook hun steentje bij te dragen in het verzekeren van de veiligheid in de gemeente.

### a. Een ondersteunend jeugdbeleid.

Alle generaties moeten in de gemeente welkom zijn en ruimte krijgen. Kinderen die samen spelen en jongeren die samenkomen om plezier te maken, mogen niet als overlast beschouwd worden.

De gemeente kent een bloeiend jeugdverenigingsleven dat gesteund is op de vrijwillige inzet van vele (jonge) mensen. Deze inzet verdient waardering omdat jeugdverenigingen en -ontmoetingsplaatsen bij uitstek jongeren ertoe aanzetten hun talenten te ontplooien en ter beschikking te stellen van de groep waarin ze actief zijn. De overheid dient dergelijke initiatieven dan ook te ondersteunen in haar jeugdbeleid, zonder daarbij zelf een rol als actor op te eisen of te spelen.

De gemeente streeft naar een lokaal jeugdbeleid dat integraal is. Hiermee bedoelen we dat het jeugdbeleid aandacht heeft voor alle levenssferen van kinderen en jongeren. Verder pleiten we voor een inclusief jeugdbeleid. Dit is een beleid dat oog heeft voor kinderen en jongeren in al hun diversiteit, dus ook voor maatschappelijk achtergestelde kinderen en jongeren, kinderen met verschillende interesses, scholings-graden, sociale of etnische achtergronden enz..

Daarnaast veronderstelt een ondersteunend jeugdbeleid ook de nodige aandacht voor kinderopvang, onderwijs en de plaatselijke openbare bibliotheek. Een jeugdbeleid dat enkel gericht is op het ondersteunen van verenigingen, heeft immers weinig zin : een geïntegreerd jeugdbeleid, in samenspraak met alle betrokken actoren (in het bijzonder de jongeren zelf) en gericht op de noden van jonge mensen, biedt de beste kansen.

### b. Een economisch gezonde gemeente.

Een gemeente die leefbaar wil zijn, wil bruisen en kunnen versterken, moet economisch gezond zijn. Dit vergt niet alleen bijzondere aandacht voor de lokale middenstand en economie, maar vraagt ook voldoende werkgelegenheid voor de inwoners. Een goede tewerkstellingsgraad is de beste garantie voor de leefkwaliteit van de burgers én de gemeente.

Een economisch gezonde gemeente of stad bewerkstelligen doet CD&V door :

#### *i. Lokale ondernemers te versterken.*

Door een efficiënte dienstverlening o.a. via het ondernemingsloket, eenvoudige, eenduidige reglementeringen, eerstelijns hulp bij vergunningsaanvragen wordt een gemeente bedrijfsvriendelijker. Daarnaast creëert de gemeente voldoende ruimte om te ondernemen.

Een bloeiende lokale middenstand zorgt bovendien voor leefbare en aangename woonkernen. Deze wordt dan ook door de gemeente ondersteund, bv. door rekening te houden met de handelaars in het parkeer-beleid, door voldoende aandacht te hebben voor buurtwinkels en aangepaste promotie. Bijzondere aandacht verdienen ook permanent overleg tussen gemeente

en middenstand/ondernemers om tot een goed handels- en economisch beleid te komen en het investeren in aantrekkelijke centra waar het goed is om te winkelen én te wonen.

De gemeente voert, in samenwerking met handelsverenigingen, een actief localisatiebeleid naar starters toe. Bedoeling is om starters te begeleiden naar de meest interessante plaatsen om een zaak te openen en zo leegstand aan te pakken.

Tot slot zal de gemeente voldoende stimulansen bieden voor initiatieven inzake sociale economie.

#### *ii. Nabije werkgelegenheid te optimaliseren.*

Een “job om de hoek” verbetert de levenskwaliteit van de mensen onmiskenbaar. Dit bereikt men niet enkel door te voorzien in voldoende lokale werkgelegenheid, maar ook een goede en duurzame mobiliteit kan bijdragen tot een optimalisering van de nabijheid van werkgelegenheid.

De gemeente kan nabije werkgelegenheid bovendien ook een handje helpen door, bijvoorbeeld, een databank met beschikbare bedrijfspercelen en –gebouwen op te richten, zodat lokale ondernemers de nodige ruimte vinden.

#### *iii. Een ondersteunend en flankerend beleid voor land- en tuinbouw.*

Een gemeente moet een duurzaam land- en tuinbouwbeleid en een dynamisch plattelandsbeleid ontwikkelen. Dit vereist voldoende inspraak van de lokale land- en tuinbouwers in het beleid, correcte informatie en een duidelijk aanspreekpunt binnen de gemeente. Daarnaast zal de gemeente in voldoende open ruimte en rechtszekerheid voorzien. Hierin staat het respecteren van het agrarisch gebied als open en economische ruimte voor land- en tuinbouw voorop

#### *iv. Creatieve economie ondersteunen.*

Creatieve economie is een wisselwerking tussen de traditionele sectoren van de economie, industrie en dienstverlening en de cultuursector. Deze komt het meest aan bod in de architectuur, het onderwijs, ambachten, beeldende sectoren, muziek, reclame de media en de IT-wereld. De gemeente kan een aantrekkingspool worden voor deze sector en creatievelingen.

### **c. Een dynamisch ouderenbeleid.**

De groep van ouderen in een gemeente groeit gestaag. Door een dynamisch en inclusief ouderenbeleid kan een gemeente er voor zorgen dat deze ouderen actief blijven binnen hun lokale gemeenschap. Actieve ouderen zijn daarbij onmiskenbaar een meerwaarde voor de gemeente.

De vele lokale initiatieven voor en door ouderen, die vaak steunen op vrijwilligerswerk, moeten door de overheid gewaardeerd en ondersteund worden. Dit geldt in het bijzonder voor deze initiatieven die ouderen uit een isolement halen of ertoe aanzetten ook fysiek actief te blijven. Op die manier versterkt men immers de leefbaarheid en warmte van de lokale gemeenschap.

Een dynamisch ouderenbeleid moet tot stand komen in samenspraak met de ouderen. Een actieve participatie van de ouderen aan het beleid is dan ook noodzakelijk en zal door de gemeente georganiseerd en gestimuleerd worden

### **d. Gelijke kansen voor iedereen.**

Een beleid rond gelijke kansen is een belangrijke opdracht voor elke gemeente. Niet iedereen heeft immers dezelfde kansen wat betreft de deelname aan politiek en arbeidsmarkt of heeft dezelfde noden op het vlak van openbare ruimte, gezondheidszorg, mobiliteit, .... Daarom is het nodig dat ook het beleid op lokaal vlak in alle beleidsdomeinen rekening houdt met de bekommernissen van alle -werkende, thuiswerkende, alleenstaande, herintredende, mannelijke, vrouwelijke, jeugdige,

oudere, allochtone – inwoners. Dit vraagt keuzes om rekening te houden met de noden van allen bij de aanleg van straten en pleinen en bij het openbaar vervoer, om de combinatie van gezin en arbeid te ondersteunen en om een voorbeeldfunctie op te nemen op het vlak van personeelsbeleid. Daarnaast is een gelijke deelname van alle bevolkingsgroepen aan de lokale politiek een blijvend aandachtspunt.

Naast dit diversiteitsbeleid blijft ook een specifiek beleid gericht op gelijke kansen voor mannen en vrouwen nodig.

#### **e. Sport dicht bij huis – iedereen in beweging.**

Sporten kan de verbondenheid van mensen vergroten. Wanneer men bovendien in de eigen gemeente, dicht bij huis, voldoende sportfaciliteiten vindt, is dit bovendien een versterking van de lokale gemeenschap. Samen sporten zorgt er dan immers voor dat men gemakkelijker met gemeentegenoten in contact komt.

Een goed sportbeleid is laagdrempelig en moet bepaald worden in overleg met de lokale actoren. Een evenwichtig samengestelde sportraad zorgt daarbij voor de nodige inspraak en participatie van de sporters. Ook een structurele ondersteuning van de lokale sportverenigingen draagt hiertoe bij.

Tot slot moet de gemeente initiatieven ondersteunen die tot doel hebben iedereen, mannen en vrouwen – die nog altijd minder aan lichaamsbeweging doen - over alle leeftijdscategorieën en bevolkingsgroepen heen, in beweging te krijgen. Een gezonde gemeente heeft immers nood aan gezonde inwoners.

Verenigingen die hun aanbod afstemmen op de combinatie van arbeid en gezin en rekening houden met de dagindelingen en zorgtaken (bv. lessen starten pas na de avondspits, analoge sporturen/opleidingsuren voor ouders en kinderen), verdienen extra ondersteuning.

#### **f. Een bruisend en gevarieerd cultuuraanbod op maat.**

Naast fysieke in- en ontspanning heeft een gemeente ook nood aan voldoende intellectuele ontspanning en inspanning. Een bruisende gemeente kan in principe rekenen op een gevarieerd aanbod aan socio-culturele verenigingen en activiteiten, waarbinnen vele vrijwilligers zich engageren en elkaar ontmoeten en versterken. Deze verdienen dan ook voldoende ondersteuning door de overheid. De gemeente mag zich echter niet beperken tot financiële steun. Ook de uitbouw van een cultuur- of gemeenschapscentrum als onderdak voor de lokale verenigingen vormt een noodzakelijke ondersteuning. Via inspraak en overleg moet aldus een bruisend, gevarieerd en laagdrempelig socio-cultureel aanbod op maat van de lokale gemeenschap beoogd worden.

De gemeente zorgt zelf voor een gevarieerd cultuuraanbod dat voor iedereen toegankelijk is, zonder dubbel werk te doen met de socio-culturele verenigingen.

#### **g. Toerisme versterkt een gemeente.**

Een positieve uitstraling, de lokale erfgoed- en andere troeven van een gemeente en de promotie van de gemeente zorgen er mee voor dat inwoners fier zijn op de gemeente waar zij wonen en versterkt de eigen gemeentelijke identiteit. Wanneer een gemeente voldoende toeristisch attractief is, schept dit bovendien kansen voor zowel de gemeente, de lokale ondernemers als de bevolking. Een goede “citymarketing” zet een gemeente op de kaart en versterkt zo de gemeente. Dit vereist niet alleen voldoende en goede promotie van de lokale troeven, maar vraagt ook de nodige overheidsinspanningen met betrekking tot het behoud van het aanwezig erfgoed, het onderhoud van wegen, fiets-, wandel- en voetpaden, bewegwijzering.

De gemeente is inzake toerisme echter geen eiland op zich. Een goed toeristisch beleid is dan ook best geënt op de toeristische streekvisie en heeft eveneens voldoende aandacht voor streekproducten en de samenwerking met lokale handelaars en horeca in het bijzonder.

#### **h. Veiligheid verzekeren.**

Veiligheid is een fundamenteel recht voor elke mens. Het nastreven ervan is een taak voor de overheid en is een zaak van iedereen. De veiligheid van een samenleving hangt ook samen met de sociale verantwoordelijkheid van de burgers. CD&V wil de veiligheidsproblemen aanpakken met een doortastend en geïntegreerd veiligheidsbeleid. Het accentueert de verantwoordelijkheid van de mens in zijn gemeenschap en beklemtoont een evenwicht tussen rechten en plichten.

##### *i. Een alert en kordaat veiligheidsbeleid, dat ook ontradend en preventief werkt.*

Overtredingen mogen niet onbestraft blijven. Ze vragen een kordaat optreden en bestraffing. Daarbij dient voldoende aandacht besteed te worden aan de zogenaamde kleine criminaliteit en allerlei vormen van overlast die als erg hinderlijk worden beschouwd (bv. sluikestorten). Ook de verkeersveiligheid verdient bijzondere aandacht. Vaak kunnen Gemeentelijke Administratieve Sancties (GAS) bijdragen aan een eigen en kordaat handhavings- en veiligheidsbeleid. Bovendien kan hierbij het gebruik en uitbreiding van camera bewaking belangrijk.

Een veiligheidsbeleid moet echter gebaseerd zijn op een ketengerichte aanpak. Hierin spelen sensibilisering en preventie een belangrijke rol. Vele kleinere initiatieven kunnen zo tot minder criminaliteit leiden en voorkomen is nog steeds beter dan genezen. Daarnaast dient sociale controle en overleg met buurten en wijkcomités gestimuleerd te worden. Een versterkte band tussen mensen in een buurt zorgt immers voor veiligere en aangename buurten en een grotere sociale cohesie. Buurt Informatie Netwerken, kunnen daar eveneens toe bijdragen en dienen door de gemeente en lokale politie ondersteund te worden.

Tot slot dragen de ruimtelijke ordening en de inplanting en verlichting van pleintjes, ontmoetingsplaatsen, straten, voet- en fietspaden , haltes van openbaar vervoer ook bij tot een hoger veiligheidsgevoel.

De wijkagent kan in elke wijk jaarlijks een verkennende wandeling organiseren om een constante aandacht voor het onveiligheidsgevoel te garanderen. Ook andere diensten (ruimtelijke ordening, openbare werken, politie, gemeenschapswachten) en bewoners nemen dan deel aan de wandelingen. De opmerkingen en de oplossingen kunnen vervolgens opgenomen worden in een stappenplan. De wijkwerking van de politie staat in voor de opvolging van dat stappenplan. Bij onveilige situaties kunnen de bewoners hun opmerkingen doorgeven via geeigende meldingskanalen

Bijzondere aandacht kan worden besteed aan de veiligheid van parkeerplaatsen. Mensen moeten immers zonder ongemakken en met een veilig gevoel hun wagen kunnen parkeren.

##### *ii. De wijkagent als eerste aanspreekpunt.*

CD&V wil de wijkagent is de uitgelezen vertrouwenspersoon in de buurt. CD&V meent dat deze herwaardering van de wijkinspecteur in de eerste

plaats begint door zijn of haar belang in het lokale veiligheidsbeleid te benadrukken. De wijkagent is ook de meest geschikte persoon om te sensibiliseren en te informeren. Een herwaardering van de wijkwerking dringt zich dan ook op.

*iii. Een goede dienstverlening door de brandweer is een noodzaak.*

De brandweer heeft meer taken dan enkel het blussen van branden. De hulpverlening bij ongevallen en allerhande dienstverlening (zoals de bestrijding van wespennesten) maken eveneens een belangrijk onderdeel van het takenpakket uit.

Acties rond CO-intoxicaties kunnen tot een preventieve actie van de brandweer behoren.

#### **i. Door een duurzame mobiliteit een vlotte bereikbaarheid garanderen.**

Een gemeente kan enkel leefbaar en warm zijn indien alles voldoende bereikbaar is. Dit vereist een duurzame en goede visie op mobiliteit die gebaseerd moet zijn op het STOP-principe (eerst Stappers, daarna respectievelijk Trappers, Openbaar vervoer en Privaat vervoer).

Als de gemeente verplaatsingen te voet en met de fiets wil aanmoedigen, zijn investeringen in de veiligheid van de zwakke weggebruiker nodig. De dienst mobiliteit moet de zwarte punten in het verkeer in kaart brengen en een stappenplan opstellen om ze weg te werken. Bij de (her) aanleg van straten, voet- en fietspaden moet er voldoende aandacht – en ruimte – gaan naar de zwakke weggebruiker.

Hierbij waarborgt de gemeente een goede bereikbaarheid van dorpen, buurten en wijken per fiets, alsook voorziet zij in voldoende goed uitgeruste (d.w.z. met voldoende ruimte voor fietskarren, aanhangfietsen of bakfietsen) fietsstallingen in het centrum, bij scholen e.d. Ook zal de gemeente alles in het werk stellen om de bereikbaarheid van de gemeente met het openbaar vervoer te optimaliseren.

## **2. Verbinden**

Een gemeentebestuur moet een gemeente alle kansen geven om te verbinden en ontmoeten.

Een gemeente moet een plaats zijn waar men “thuis” kan zijn, die kansen geeft om verantwoordelijkheden op te nemen en waarop je kan rekenen bij tegenslag. Naast een gezin en familie, kan ook je lokale buurt of vereniging zo een “thuis” zijn. Samen wonen en actief zijn in een gemeente verbindt mensen met elkaar en de gemeenschap waarin ze leven. Om dit mogelijk te maken is het echter belangrijk dat mensen elkaar kunnen ontmoeten in hun gemeente. CD&V wil dan ook dat elke gemeente zo een plaats van verbinding en ontmoeting wordt.

#### **a. In een gemeente wonen schept een band en kansen tot ontmoeting.**

Dat wonen in eenzelfde gemeente een band tussen mensen creëert, hoeft geen betoog. Daarenboven maakt wonen in eenzelfde gemeente het ook gemakkelijker om elkaar, als gemeentegenoten, te ontmoeten.

*i. Voldoende betaalbare huisvesting.*

CD&V wil dat iedereen toegang krijgt tot een betaalbare en kwaliteitsvolle woning. Daartoe moet er een voldoende aanbod aan betaalbare woningen en bouwgrond zijn. De gemeente dient dit te stimuleren en zodoende speculatie en het verstoren van de markt te bestrijden. Ook ten aanzien van leegstand en verkrotting zal de gemeente de nodige initiatieven nemen. Door een actief lokaal woonbeleid kan de gemeente immers wijken en straten meer leefbaar maken en zo kansen tot ontmoeting creëren.



Om de (actuele of toekomstige) inwoners van de gemeente te helpen in hun zoektocht naar een woning of bouwgrond kunnen de inwoners terecht in het sociaal huis of de gemeentelijke woondienst.

De gemeente zal er alles aan doe, om het bindend sociaal objectief te bereiken.

*ii. Sociaal wonen binnen de gemeente.*

Elke gemeente heeft nood aan een verantwoord aanbod aan sociale huur- en koopwoningen en sociale kavels. In samenwerking met de sociale huisvestingsmaatschappijen en de sociale verhuurkantoren kan de gemeente voor dit aanbod instaan. De gemeente zal daartoe een gedegen sociaal woonbeleid voeren, in samenspraak met het middenveld.

Heel wat nieuwere samenwoningvormen zijn niet wettelijk geregeld. Er bestaan geen juridische begrippen voor. Bijgevolg hanteren gemeentebesturen en diensten stedenbouw onderling verschillen. De gemeente kan een actief beleid voeren om nieuwe woonvormen kansen te geven.

Sociale huisvestingsmaatschappijen kunnen een rol spelen in het aanbieden van kangoerewoningen. Gemeentes kunnen via hun sociaal beleid en in overleg met de regelgevende overheden ondersteunend werken in de ondersteuning van de woon-zorgrelatie, bv samenwerking Eigen Dak-Diepenbroek.

*iii. Onthaal van nieuwe inwoners.*

Wanneer nieuwe inwoners in een gemeente aankomen, is het belangrijk dat zij zich welkom weten en zich snel “thuis” voelen. Het spreekt voor zich dat hierin een grote rol voor de gemeente is weggelegd. Bovenal zal de gemeente de nieuwe inwoners snel wegwijzen in de werking en organisatie van het gemeentebestuur en de nodige initiatieven nemen zodat het nieuwe huis snel een nieuwe thuis wordt.

De gemeente moet de bereidheid tonen om een diversiteitsbeleid tot stand te brengen. In deze optiek betekent dat aandacht besteden en stem geven aan etnisch en culturele minderheden. Bij het uittekenen van een dergelijk beleid is het van fundamenteel belang ook de doelgroep centraal te stellen om voldoende rekening te kunnen houden met de leefsituatie van de betrokkenen. Participatie is geen nobel ideaal maar ook op lokaal niveau moet getracht worden om aan de allochtoon inspraakmogelijkheden te verschaffen. Verder dienen lokale vrijwilligersinitiatieven die zich richten op de doelgroep van vluchtelingen verder ondersteund te worden.

**b. Lokale kinderopvang en onderwijs zorgen voor verbondenheid van jongeren af aan.**

Lokale initiatieven inzake kinderopvang en onderwijs zorgen er niet enkel voor dat de kinderen elkaar ontmoeten en leren kennen. Ze leren de jonge inwoners van onze gemeente tevens kennis en vaardigheden aan en leren hen ook samenleven.

De gemeente zorgt ervoor dat er voldoende, kwaliteitsvolle en betaalbare kinderopvang beschikbaar is. Er gaat ook voldoende aandacht naar flexibele en occasionele kinderopvang op onverwachte momenten of wanneer een kind ziek is. De gemeente treedt in overleg met de betrokken actoren inzake kinderopvang of aangrenzende welzijns- en andere domeinen. Daarbij wordt tenslotte ook aandacht besteed aan de band met andere vrijetijdsactiviteiten om zo tot een synergie tussen kinderopvang en deze activiteiten te komen. Daarnaast kan de gemeente op verschillende wijzen en in nauw overleg met de betrokken onderwijsactoren de scholen ondersteunen.

**c. Ondersteuning van verenigingen, want zij verbinden mensen.**

De vele socio-culturele verenigingen, jeugd- of sportverenigingen die onze gemeenten rijk zijn, zijn in de gemeente dé ontmoetingsplaats bij uitstek voor veel inwoners van de gemeente. Bovendien

worden zij vaak draaiende gehouden door een (uitgebreide) groep van vrijwilligers. Op die wijze brengen deze verenigingen veel mensen bij elkaar en zorgen zij voor een grotere sociale cohesie in de lokale gemeenschappen. Zij verdienen dan ook de volle steun en ondersteuning van de gemeente.

#### **d. Een goed lokaal sociaal beleid verbindt.**

Niet alle inwoners van een gemeente nemen deel aan het maatschappelijk leven. Vereenzaming plaatst vele mensen in een sociaal isolement. Ook mensen van vreemde origine hebben het vaak niet gemakkelijk om volop deel te worden van de lokale gemeenschap en hier werkelijk een thuis te vinden. Daarom moet een goed lokaal sociaal beleid er ook op gericht zijn om net die mensen aan de kant mee te nemen. Het lokaal sociaal beleid moet ook voor deze inwoners ontmoetingen creëren en zo een verbondenheid met de rest van de gemeenschap doen ontstaan.

##### *i. De eenzaamheid aanpakken.*

Allerlei studies tonen aan dat steeds meer mensen in onze lokale gemeenschappen vereenzamen. Een aantal verenigingen hebben reeds het initiatief genomen om deze mensen meer te betrekken bij het maatschappelijk leven in de gemeente. Dergelijke initiatieven verdienen ten volle ondersteuning van de gemeente.

##### *ii. Inburgering bespoedigen.*

Voor mensen van vreemde afkomst die in een gemeente komen wonen, is het niet steeds evident zich snel te integreren in de lokale gemeenschap. Zeker voor vrouwen verloopt die integratie vaak moeilijk. Taal- en culturele problemen zorgen vaak voor een moeilijke communicatie met de andere inwoners en gemeente. Het is echter belangrijk de inburgering van deze nieuwe inwoners te bespoedigen en hen de nodige initiatieven daartoe aan te reiken. Als betrokken partij in de administratieve afhandeling van de verblijfsprocedure, is een vlotte en humane behandeling van de verblijfsaanvragen en een tijdige uitvoering van de woonstcontroles een eerste stap in een humaan, efficiënt en rechtszeker asielbeleid. De gemeente moet deze mensen bovendien ook stimuleren om zich in te burgeren. Alleen zo kan immers een harmonisch samenleven ontstaan.

#### **e. Goede ruimtelijke ordening maakt ontmoetingen mogelijk.**

De gemeente heeft, met de ruimtelijke ordening, een belangrijk wapen in handen om voor haar inwoners ontmoetingsplaatsen te creëren. Door de aanleg van parkjes, pleintjes, wijkhuizen e.d. en deze van de nodige infrastructuur (bv. banken) te voorzien, nodigt men immers de lokale gemeenschap uit om buiten te komen, samen te zitten en elkaar te ontmoeten. Vaak kunnen zij een “centrum” in een buurt of wijk worden waarop buurtbarbecues, wijkfeesten e.d. georganiseerd worden.

Door het voorzien van ruimte voor nieuwe geïntegreerde vormen van wonen en werken, kan ontmoeting en contact gestimuleerd worden.

Uiteraard zorgt de gemeente er ook voor dat deze ontmoetingsplaatsen en hun omgeving goed toegankelijk zijn en goed onderhouden worden. Goede en veilige fiets- en voetpaden en nette straten en pleintjes kunnen immers erg uitnodigend zijn voor een buurt.

#### **f. Gemeente en inwoners ontmoeten elkaar.**

De inwoners van een gemeente moeten niet alleen elkaar ontmoeten om tot een zekere verbondenheid te komen, maar ook met de gemeente. Anders kan geen duurzame verhouding ontstaan. Daarom is het erg belangrijk dat een gemeente en de inwoners ook elkaar ontmoeten en op die manier de inwoners ook een duidelijke stem krijgen in het uitstippelen van het beleid van “hun”

gemeente. Een goede communicatie tussen inwoners en gemeente en vice versa is dan ook van fundamenteel belang.

*i. Een nabije gemeente*

Om inwoners met hun gemeente in contact te brengen, is het noodzakelijk dat de gemeente dichtbij de inwoners staat. Een gemeente die zich enkel laat zien of bezoeken op een centraal punt slaagt daar niet altijd in.

Een gemeente dient niet alleen fysiek dicht bij de burgers te staan, maar ook door openheid. Inwoners mogen geen belemmeringen voelen wanneer zij met vragen of problemen bij hun gemeentebestuur aankloppen. Dit vereist, evident, ook bepaalde inspanningen in het kader van bereikbaarheid, openingsuren na de werkdag e.d.

*ii. Overleg optimaliseren.*

In vele beleidsdomeinen spelen verenigingen, vrijwilligers en inwoners van de gemeente of stad een belangrijke rol. De overheid moet de vrijwillige inspanningen van zoveel mensen ten volle waarderen, ook in het vastleggen van het beleid en het nemen van belangrijke beslissingen. Daarom moet het overleg tussen bestuur en middenveld, verenigingen, ondernemers en inwoners geoptimaliseerd worden zodat de inspraak van de burgers zo efficiënt mogelijk verloopt. Tevens moet de gemeente erop toezien dat zoveel mogelijk inwoners, mannen en vrouwen over alle leeftijdscategorieën en bevolkingsgroepen heen, bij het overleg betrokken worden, zodat de representativiteit van het overlegorgaan zo goed mogelijk gewaarborgd wordt. Door inspraak en overleg voelen inwoners, ondernemers, middenveld en verenigingen zich immers betrokken bij het bestuur van hun gemeente.

*iii. Goede en duidelijke communicatie tussen gemeente en inwoners.*

Goede afspraken maken goede vrienden. Dit is enkel mogelijk wanneer er een duidelijke en goede communicatie bestaat tussen de gemeente en haar inwoners. Een gedegen en efficiënt communicatiebeleid verhoogt de betrokkenheid van de inwoners met hun gemeente en kan veel frustraties en onduidelijkheden vermijden

*iv. De gemeente en nieuwe communicatiemiddelen.*

Moderne communicatiemiddelen zoals digitale nieuwsbrieven, websites, e-loketten e.d. nemen een steeds belangrijker plaats in onze samenleving in. Ook de gemeente moet mee springt mee op de kar en geeft een belangrijke plaats in haar communicatiebeleid toekennen aan deze nieuwe vormen van communicatie. Een goed toegankelijke, duidelijke en geactualiseerde website en gemeentelijk eloket spreken een steeds grotere groep van inwoners aan, zodat deze, naast de klassieke gemeentelijke communicatiemiddelen, zeker de nodige investeringen verdienen.

**g. Een internationale band versterkt.**

Een gemeente staat niet op zichzelf. Ze is een onderdeel van het Vlaamse Gewest, België, de Europese Unie, de geglobaliseerde samenleving. Een internationale band kan een gemeente versterken en mensen verbinden.

*i. Ontwikkelingssamenwerking.*

Ontwikkelingssamenwerking is geen taak van het federale of regionale beleidsniveau alleen. Ook een gemeente kan een belangrijke rol spelen in een geëngageerd Noord-Zuidbeleid. Een goed lokaal ontwikkelings-samenwerkingsbeleid kan de inwoners meer bewust maken van de Noord-Zuidproblematiek en draagt bij tot meer ontwikkelingssamenwerking.

#### **h. Een goede mobiliteit haalt mensen uit hun huis en zorgt voor ontmoeting.**

Vele inwoners willen graag mede-inwoners, hun buurt of gemeente ontmoeten, maar slagen er niet altijd in zich daarheen te verplaatsen. Daarnaast maakt het drukke verkeer sommige mensen bang om zich meer te verplaatsen dan hoogstnoodzakelijk. Door een goed en duurzaam mobiliteitsbeleid kan de gemeente erin slagen deze mensen met een gerust hart uit hun huizen te krijgen of te brengen naar ontmoetingsplaatsen. Vanuit het STOP-principe meent CD&V dat in de eerste plaats, door een goede infrastructuur en mobiliteitsplan, inwoners zich veilig en comfortabel moeten kunnen verplaatsen. Daarnaast moet fietsen gestimuleerd worden, bijvoorbeeld door het ter beschikking stellen van gratis (al dan niet bewaakte) fietsstallingen in de gemeentekernen, door het investeren in veilige en goede fietsinfrastructuur zowel op functioneel, zakelijk (routes naar werkpolen), als recreatief/ toeristisch vlak.

Via speelelementen in wandel- en fietsroutes in de dorpskernen richting publieke gebouwen (bijvoorbeeld bibliotheek, zwembad, park,...) stimuleert men kinderen, jongeren en ouderen op een educatieve, speelse manier tot ontdekking en ontmoeting.

Ook het openbaar vervoer draagt ertoe bij dat mensen zich gemakkelijk kunnen begeven naar de ontmoetingsplaatsen, pleintjes e.d. Wanneer uiteindelijk voor personenvervoer moet worden gekozen, dient de gemeente in de nodige parkeermogelijkheden te voorzien zodat de gemeente ten volle ontmoetingen tussen inwoners kan stimuleren.

### **3. Verzorgen**

Een gemeentebestuur moet een gemeente alle kansen geven om te verzorgen.

Een gemeente moet kwetsbare mensen, die zorg, hulp en bescherming behoeven, kansen geven om mee te kunnen delen in welvaart en welzijn. Kinderen hebben recht op opvoeding, bescherming, zorg en participatie. Ouderen en personen met een handicap, moeten omringd en verzorgd kunnen worden, professioneel en door hun eigen kring. CD&V wil dat elke gemeente een verzorgende overheid wordt, die, in overleg met alle betrokken actoren, private initiatieven ondersteunt en waar nodig zelf initiatieven neemt.

#### **a. Investeren in een gezonde gemeente, met gezonde inwoners.**

Een gezonde gemeente met gezonde inwoners heeft onmiskenbaar een aantal troeven in handen. Uiteraard kan een gemeente niet zelf de inwoners gezond maken of houden. Een gemeente kan echter wél bijdragen tot een goed preventief gezondheidsbeleid : in overleg met de lokale actoren en gebruikers kan de gemeente haar inwoners sensibiliseren. De bestaande campagnes rond borst- en baarmoederhalskanker zijn daarvan een goed voorbeeld. Daarnaast zal een gemeente ook overleg tussen de verschillende partners inzake gezondheidszorg stimuleren en lokale gezondheidszorgverstrekkers ondersteunen, zonder zelf als actor te willen optreden.

Een gezonde gemeente veronderstelt ook een beleid gericht op beweging en dynamiek van haar inwoners.

Joggingpaden of “bewegingselementen” in en door de gemeente zorgen bijvoorbeeld op een speelse en recreatieve manier voor een stimulans tot bewegen.

#### **b. Aandacht voor jonge mensen die meer zorg nodig hebben.**

Reeds van jongs af aan hebben sommige jongeren meer aandacht en zorg nodig dan anderen. Een gemeente moet de zorg voor deze jonge mensen stimuleren en in overleg met alle betrokken actoren

faciliteren. Private initiatieven en verenigingen of vrijwilligers verdienen daarbij de nodige ondersteuning.

*i. Kinderopvang.*

Naast het algemene gemeentelijke toezicht op de beschikbaarheid van kwalitatieve lokale opvang, organiseert de gemeente overleg met enerzijds de betrokken actoren inzake kinderopvang en anderzijds de aangrenzende welzijns- en andere domeinen. De kinderopvang moet zo breed mogelijk georganiseerd

worden. De sportkampen die door de sportdienst georganiseerd worden moeten gekoppeld worden Aan voor- en nascho

**c. Een sociaal beleid op maat van de zorgbehoevende gesneden.**

Een lokaal sociaal beleid zorgt voor een warme gemeente en moet gericht zijn op een maximale toegankelijkheid van de dienstverlening voor elke burger en een optimaal bereik van de beoogde doelgroep. Zo een sociaal beleid vereist maatwerk ten aanzien van de noden van elke lokale zorgbehoevende. Initiatieven voor armen hebben nood aan een andere invulling en communicatie dan deze ten aanzien van personen met een handicap. Daarom wil CD&V dat elk lokaal sociaal beleid op maat van de zorgbehoevende gesneden wordt. Om dat doel te bereiken moet de gemeente in overleg treden met de betrokkenen, een coördinerende rol spelen, bestaande of nieuwe initiatieven ondersteunen

*i. Iedereen mee.*

Een goed lokaal sociaal beleid dat tot een warme gemeente leidt, zorgt ervoor dat iedereen, in het bijzonder de zorgbehoevenden, “mee zijn” in onze samenleving en geen uitgesloten groep vormen. De

lokale besturen moeten met andere woorden meewerken aan de vermaatschappelijking van zorg en zorgbehoevenden. Ook zij moeten immers kunnen deelnemen aan het maatschappelijke leven van alle

dag en deel uitmaken van onze samenleving. Naast de zorgbehoevenden in strikte zin, moeten ook andere inwoners die minder (kunnen) deelnemen aan het maatschappelijk leven in dit sociaal beleid voldoende aan bod komen.

Daarnaast is ook het zorgen zelf een taak van de gehele gemeenschap en dus niet alleen van een aantal lokale instellingen en andere actoren. Ook lokale verenigingen en individuele vrijwilligers spelen een belangrijke rol in deze. De gemeente moet in dit kader sensibiliseren, partners bijeenbrengen en overleggen, ondersteunen en eventueel zelf initiatieven nemen.

*ii. Personen met een handicap.*

De gemeente of stad kan projecten die zich richten op de hulp aan of zorg voor personen met een handicap, ondersteunen. Met respect voor het lokale, vrije initiatief, kan zij tevens een coördinerende rol op zich nemen. Daartoe pleegt zij overleg met verenigingen van of voor personen met een handicap, vrijwilligers en zorginstellingen. Tot slot moet de gemeente of stad voldoende initiatieven nemen om de toegankelijkheid van gebouwen, straten e.d. voor personen met een handicap te optimaliseren.

Zeker de eigen infrastructuur (gebouwen, voetpaden...) moet aangepast zijn.

*iii. Armoede bestrijden.*

Armoede bestrijden is meer dan enkel initiatieven nemen om zichtbare armoede aan te pakken. Het is tevens op zoek gaan naar verborgen armoede en deze mensen uit de schaduw te halen. In overleg met de lokale armoedewerkingen dient de gemeente voldoende aandacht te besteden aan armoedebestrijding in het opstellen van een sociaal beleidsplan, inclusief preventie. Voldoende

inventiviteit kan daarbij een aantal stigma's verhelpen en mensen in armoede meer betrekken in het maatschappelijk leven.

De gemeente maakt gebruik van een gemeentelijke armoedebaarometer om de evolutie van de armoede in de gemeente te kunnen volgen. De gemeente en ocmw hebben ook tot taak preventieve campagnes op touw te zetten bv rond budgetvriendelijk koken, omgaan met energie.

*iv. Lokale initiatieven ondersteunen.*

Vandaag zijn reeds vele lokale verenigingen en het middenveld volop met sociaal beleid en sociaal werk bezig. De overheid mag deze initiatieven niet overnemen of inpikken. Veel beter is het ondersteunen van organisaties en vrijwilligers in hun actuele engagement. De vele vrijwilligers die vandaag reeds aan de slag zijn om zorgbehoevenden en anderen te helpen, verdienen deze steun ten volle.

**d. Ondersteuning van een lokaal woonzorgbeleid.**

In overleg met alle betrokken spelers inzake woonzorg (zowel thuiszorg- als ouderenzorgvoorzieningen, organisaties, middenveld) stippelt de gemeente het lokaal woonzorgbeleid verder uit. Een bijzonder aandachts-punt hierbij is de programmering van woonzorgvoorzieningen. Ook in andere beleidsdomeinen, zoals bv. ruimtelijke ordening, ondersteunt de gemeente het woonzorgbeleid.

**e. Ouderenzorg.**

De meerderheid van de ouderen zijn dynamische mensen. Het lokaal ouderenbeleid moet hier terdege rekening mee houden. Toch mag de gemeente niet uit het oog verliezen dat een zekere groep ouderen ook zorg nodig heeft. Lokale initiatieven hierin moeten ondersteund worden, in samenspraak met de ouderen. moet de mogelijkheid onderzocht worden voor een dagverzorgingscentra en de uitbreiding van kortverblijf om mantelzorgers een adempauze te geven. Het gemeentelijk zorgbeleid moet daarbij toegankelijk, kwalitatief en betaalbaar.

## 4. Vooruitzien

### Een gemeentebestuur moet een gemeente alle kansen geven om vooruit te zien

Eén gemeente zal er niet voor zorgen dat ineens het massale wereldwijde verbruik van grondstoffen en energie een halt toegeroepen wordt. Wanneer iedereen zo redeneert, zal er echter nooit iets veranderen. In de actieve kansensamenleving waar CD&V voor kiest, moet iedereen zijn verantwoordelijkheid opnemen, niet alleen in de huidige maatschappij, maar ook ten aanzien van de komende generaties. Elke gemeente moet dus zowel voor actuele welvaart zorgen, maar ook de kansen van de komende generaties veilig stellen en voorkomen dat het leven van mens, plant en dier in het gedrang komt. Dit vraagt ook op vandaag de nodige initiatieven die voor een duurzame samenleving en toekomst zorgen.

**a. Investeren in onze toekomst : kinderen en jongeren.**

Wanneer men de toekomst van een gemeente wil veiligstellen en er wil voor zorgen dat ook in de toekomst een gemeenschap een warme, leefbare samenleving kan zijn, mag men niet enkel investeren in wegen, patrimonium, leefmilieu e.d. Om de toekomst werkelijk te verzekeren moet men ook in menselijk kapitaal investeren. De kinderen en jongeren uit de lokale gemeenschappen zijn immers de toekomst van de gemeente Omdat CD&V de actieve kansensamenleving, de warme samenleving ook in de toekomst wil bestendigen, moet een gemeente investeren in kinderen en jongeren door in te zetten op kinderopvang, onderwijs en alle flankerende organisaties en verenigingen.

### *i. Kinderopvang.*

Door te voorzien in voldoende lokale betaalbare kinderopvangmogelijkheden, verzekert een gemeente niet enkel een opvang voor de kinderen; de gemeente levert er ook een dienst mee aan de ouders en geeft de ouders ook de kans om gezin, zorg en werk beter te combineren en zich verder (al dan niet professioneel) te ontplooiën. Dit kan de lokale gemeenschap enkel ten goede komen. De kinderen zelf leren er bovendien met elkaar spelen en omgaan; ze leren dat niet alles kan en mag en dat zij deel uitmaken van een grotere gemeenschap. Het is goed voor de toekomst van een gemeente dat kinderen dit zo dicht mogelijk bij huis kunnen ervaren. De lokale overheid moet in de eerste plaats initiatieven ondersteunen en met elkaar in overleg brengen.

### *ii. Onderwijs.*

In een school doen kinderen en jongeren niet enkel kennis op. Scholen voeden kinderen en jongeren ook op tot sociaal vaardige, emotioneel evenwichtige en verantwoordelijke burgers met een breed scala van interesses en competenties. Op die wijze worden zij opgeleid tot de volwassenen van de toekomst die hun verantwoordelijkheid durven nemen. De gemeente moet dan ook onderwijs faciliteren en stimuleren.

### *iii. Opvoedingsondersteuning.*

Ouders met kinderen zitten vaak met veel vragen. De gemeenten informeren en sensibiliseren over het opvoeden van kinderen. De gemeente moet in deze dan ook een faciliterende en ondersteunende rol spelen

## **b. Een goede ruimtelijke ordening.**

De ruimte in een gemeente is een schaars goed. We moeten er, in het belang van de toekomst, dan ook zuinig mee omspringen. De gemeente moet erop toezien dat er voldoende ruimte is om (betaalbaar) te wonen, te werken, te ondernemen, te zorgen, ons te ontspannen en te verplaatsen, zowel vandaag als in de toekomst. Ook economisch is een goed doordacht ruimtelijke ordeningsbeleid een noodzaak. Dit is gebaseerd op een evenwicht tussen de verschillende ruimtegebruikers en ruimtebehoeften dat het best in overleg met de onderscheiden gebruikers kan gevonden worden.

Tot slot moet de gemeente ook naar de toekomst toe voldoende rechtszekerheid bieden inzake ruimtelijke ordening, in het bijzonder ten aanzien van o.a. zonevreemde bedrijven.

## **c. Een ambitieus maar realistisch mobiliteitsbeleid met een hoge aandacht voor verkeersveiligheid.**

Het mobiliteitsbeleid van de gemeente houdt met een aantal principes rekening. Zo is het erg belangrijk dat de gemeente en al haar onderdelen (bedrijven, middenstand, ontmoetingsplaatsen, pleintjes,...) bereikbaar zijn. Daarenboven moet iedereen de mogelijkheid hebben om zich te verplaatsen, zodat men aan het maatschappelijk leven kan deelnemen. De verkeersleefbaarheid binnen de gemeente moet verhoogd worden, de schade aan milieu en natuur verkleind.

De gemeente kan binnen haar beleidsdomeinen een vooruitstrevende rol spelen op het vlak van een meer duurzame en innovatieve mobiliseren.

Vormen van auto- en fietsdelen vanuit de gemeente, samen met haar burgers, kunnen een nieuw aanbod inzake duurzaamheid zijn.

Tot slot, en niet in het minst, tracht de gemeente of stad door een gedegen mobiliteitsbeleid de verkeersveiligheid te verhogen. Dit kan ondermeer door het voorzien van veilige fietsroutes van en naar scholen, naar werkpolen, maar ook in het kader van recreatie.

CD&V meent dat bij het uitstippelen van een mobiliteitsbeleid moet uitgegaan worden van het STOP-principe, dat de voorrang van mobiliteitsvormen aanduidt. Tevens moet er aansluiting gezocht worden met de visie op de ruimtelijke ordening binnen de gemeente.

**d. Investeren in propere straten en pleinen.**

Propere straten en pleinen en nette overheidsgebouwen geven de inwoners en bezoekers van een gemeente een aangenaam en veilig gevoel. Daarnaast kunnen veel herstellingswerken en grote investeringen ook langere tijd vermeden worden door de wegen, pleinen, voet-, fiets- en wandelpaden net te houden. De gemeente moet dan ook investeren in het proper houden en gedegen onderhouden van de straten en pleinen.

**e. Een duurzaam patrimoniumbeleid verzekert de toekomst.**

Het patrimonium van de gemeente is vaak omvangrijk, zowel fysiek als budgettair. Het behelst zowel de gemeentelijke wegen, fiets- en voetpaden, alsook de gemeentelijke gebouwen van allerlei aard. Weinig of slechte investeringen in dit patrimonium kunnen tijdelijk een financiële meevaller betekenen voor het gemeentebudget, maar zijn op langere termijn nefast. Het getuigt dus vooral van verantwoordelijkheidszin om als gemeente te investeren in duurzaam patrimonium.

*i. Wegen, fietspaden en voetpaden.*

Wegen, fietspaden en voetpaden zijn de vormen van gemeente-infrastructuur waar de inwoners het meest mee in contact komen. Een goede en duurzame aanleg en daadwerkelijk onderhoud van de wegen, fiets- en voetpaden zijn niet alleen een garantie op een langere gebruiksduur, maar verhogen ook de gebruiksvriendelijkheid en –aantrekkelijkheid ervan.

*ii. Gemeentelijke gebouwen.*

Investeringen in gemeentelijke gebouwen getuigen van goed bestuur om de nodige herstellingen aan de gemeentelijke gebouwen uit te voeren of om nieuwe gebouwen op te trekken in duurzame materialen. Verouderde of niet onderhouden gebouwen zijn niet alleen een actuele meerkost, maar zijn ook op langere termijn een slechte zaak.

Er dient gekozen te worden voor energiebesparende maatregelen in combinatie met het gebruik van groene energie in de gemeentelijke gebouwen. Een grondige energiescan en sensibilisering van het overheids personeel zijn alvast preventieve initiatieven die in afwachting van opportune investeringen

Bij de bouw van een nieuw administratief centrum zal duurzaamheid en energiezuinigheid een belangrijke rol spelen.

**f. Aandacht voor natuur en milieu.**

Velen hebben de mond vol van aandacht voor natuur en milieu. In de praktijk houden nog steeds te weinig mensen er in hun handelen rekening mee, hoewel natuur- en milieuhinder erg storend zijn. Het gemeentelijk natuur- en milieubeleid dient op deze paradox in te spelen. In samenspraak en overleg met de vele vrijwilligers die actief zijn in het kader van natuur- en milieubehoud, dient de gemeente een duurzaam lokaal natuur- en milieubeleid uit te werken dat ook sensibiliserend werkt ten aanzien van de inwoners.

*i. Water.*

Om zuiver water te kunnen blijven aanbieden, moeten gemeenten en steden heel wat investeren in rioleringen, waterzuiveringsinstallaties en alternatieve methoden. De bijdragen die daarbij van inwoners



en ondernemingen worden gevraagd, worden gekoppeld aan sociale correcties. Via allerlei initiatieven worden gezinnen er daarnaast ook toe aangezet om spaarzaam en duurzaam om te gaan met hun waterverbruik. Dit alles vereist een goede communicatie vanuit de gemeente.

*ii. Verstandig natuurbeheer.*

Bij het bepalen van een beleid inzake ruimtelijke ordening en mobiliteit, heeft de gemeente de kans om ook een verstandig natuurbeheer te plannen. Dit kan het beste in overleg met de actieve verenigingen die zich met natuurbeheer inlaten, maar ook in samenspraak met andere gebruikers van de open ruimte (recreatie, land- en tuinbouw, jagers,...).

Bijzondere aandacht verdienen tenslotte de kleine stukjes natuur die in beheer van de gemeente zijn. Het lijkt optimaal dat het beheer hiervan gezamenlijk door de gemeente en de inwoners wordt gedaan. Een grote betrokkenheid van de inwoners, bijvoorbeeld door de inzet van vrijwilligers, is hier ten eerste een voordeel.

De gemeente zal bovendien ook pogen haar inwoners dichterbij de natuur te brengen door bijvoorbeeld wandelpaden in natuurgebieden aan te leggen en te onderhouden en door “eigen groen” (tuinen e.d.) te stimuleren.

*iii. Afvalbeleid.*

Afval blijft voor de gemeenten een belangrijke uitdaging. Mits de nodige sociale correcties, bijvoorbeeld voor luiers en medisch afval, lijkt het voor CD&V het beste tot een betaling per hoeveelheid en soort afval te komen. Dit is niet alleen rechtvaardiger, maar ook beter voor het milieu aangezien de burgers hierdoor zullen aangemoedigd worden om minder en minder vervuilend afval te produceren. Voor hun vergelijkbaar huishoudelijk afval moeten daarbij ook de ondernemers op het lokaal containerpark terecht kunnen. Duurzaam en gesorteerd afvalbeheer is immers ook voor ondernemingen aan te raden, zodat het toelaten van ondernemers tot de selectieve afvalinzameling op het containerpark een stimulans is om de verschillende afvalfracties nog beter te scheiden.

De gemeente zal ook op zoek gaan naar nieuwe opportuniteiten inzake afvalbeleid. Zo kunnen de afvalstoffen van één bedrijf op een lokaal bedrijventerrein grondstoffen zijn voor een ander bedrijf. De gemeente probeert dergelijke win-win-situaties die afval voorkomen te stimuleren.

De gemeente moet daarnaast het sluikestorten streng en grondig aanpakken. Dit is erg storend voor de inwoners en bijzonder belastend voor het milieu. Zware boetes, een goede samenwerking met de politiediensten en investeringen in publieke afvalinfrastructuur zijn dan ook opportuun.

## **g. Financiën.**

Een gemeente besturen kost onmiskenbaar geld. Een goed bestuurde gemeente vereist ook een gedegen financieel beleid. Letten op de centen betekent niet alleen zorgen voor een budget in evenwicht, maar belemmert ook de toekomstige generaties niet. Vandaag te grote financiële, budgettaire risico's nemen, impliceert immers meteen ook een last leggen op de toekomstige inwoners van de gemeente. CD&V wil dit ten eerste vermijden.

*i. Een financieel gezonde gemeente.*

Het jaarlijks opstellen van het gemeentelijk budget vereist telkenmale een lange en moeilijke afweging van investeringen, inkomsten, werkingskosten e.d. Het is voor CD&V in elk geval noodzakelijk leningen en budget onder controle te houden. Hoewel hierin een evenwicht vinden niet eenvoudig is, moet het gemeentebestuur er in elk geval alles aan doen om de gemeente financieel gezond te houden op korte én lange(re) termijn.

*ii. Lokale lasten onder controle houden.*

Evident kunnen er door een gemeente geen uitgaven gedaan worden zonder inkomsten te vergaren. Het heffen van lokale belastingen is dus noodzakelijk. Dit hoeft op zich geen probleem te zijn op voorwaarde dat de lokale lasten duidelijk, stimulerend en rechtvaardig zijn en principieel in verhouding tot de genoten inkomsten. Bovendien pleit CD&V er voor om de lokale lasten onder controle te houden aangezien dit zowel de koopkracht van de inwoners als de economische attractiviteit van de gemeente verhoogt.

**h. Duurzaam energiebeleid.**

Energie is een schaars goed geworden. De promotie van hernieuwbare energiebronnen is groot, maar ook de gemeenten kunnen hierin een rol spelen. Vooral sensibilisering, goede informatieverstrekking en doorverwijzing van de inwoners zijn bij uitstek taken voor de gemeente als meest nabije bestuursniveau. Daarbij moet men in eerste instantie proberen energie te besparen of een hogere energie-efficiëntie te bewerkstelligen. Vervolgens moet men duurzame (hernieuwbare) bronnen promoten. Bij dit alles mag men echter de armsten in de samenleving niet vergeten. Voor hen is energie immers een nog schaarser goed.

*i. Lokaal energiebeleid.*

Het gemeentelijk energiebeleid moet erop gericht zijn om het duurzame en efficiënte gebruik van energie maximaal te stimuleren en te promoten naar haar personeel, inwoners, scholen, ondernemingen,... toe. Hierbij richt men zich op het terugdringen van het energieverbruik, het promoten van energiezuinig en duurzaam bouwen en wonen door voldoende informatie te verstrekken en de energiegebruikers te sensibiliseren (bv. via een woon-en energieloket). De gemeente speelt hierbij (o.a. inzake hernieuwbare energie) een voortrekkersrol en zorgt er tegelijkertijd voor dat de zwaksten ook bereikt worden.

*ii. Energiecoördinator.*

Elke gemeente of stad dient een energiecoördinator aan te duiden die samenwerkt met de lokale duurzaamheidsambtenaar en de gemeentelijke technische diensten. Evident kan de lokale duurzaamheidsambtenaar ook de functie van energiecoördinator uitoefenen.

*iii. Openbare verlichting.*

De openbare verlichting is vaak de grootste elektriciteitsverbruiker van een gemeente. Hierin zijn dan ook belangrijke financiële en energiebesparingen mogelijk door het gebruik van energie-efficiënte lampen en armaturen of het gebruik van een intelligente regeling van de verlichting. Bij dit alles moet er echter ook en vooral rekening gehouden worden met de veiligheid van de weggebruikers en in het bijzonder de fietsers en voetgangers. Voldoende en goede verlichting moet zorgen voor het wegwerken van het onveiligheidsgevoel, zeker bij vrouwen.

## 5. Een dienstvaardige gemeente.

Een gemeente is geen beleidsniveau om het beleidsniveau op zich. Zoals elke overheid heeft de gemeente als bestuursniveau enkel zin als dienstverlenende en beleidsvoerende instantie. Een gemeente is zo goed als altijd het bestuursniveau dat het dichtste bij de burgers staat. De gemeente is nabij en is vaak ook het lokaal meest gekende bestuursniveau. Voor CD&V is de dienstverlening door de gemeente dan ook erg belangrijk. Onder andere via inspraak van de “gebruikers”, de inwoners, kan deze dienstverlening geoptimaliseerd worden. De gemeente moet hieraan dan ook het nodige belang hechten.

### a. Een uitgebreide en kwaliteitsvolle gemeentelijke dienstverlening.

De gemeente is het bestuursniveau waarbij de burgers het vaakst en snelst komen aankloppen. Het is dan ook noodzakelijk dat de gemeente een uitgebreide dienstverlening aan haar inwoners aanbiedt, die verder dient te gaan dan de klassieke taken die de gemeente op zich neemt. Ook in beleidsdomeinen waarin de gemeente slechts een beperkte coördinerende, ondersteunende of informerende rol op zich neemt, moet heel wat dienstverlening aangeboden worden. Zo kan de gemeente een woonloket openen dat er niet alleen op gericht is de nodige informatie te verschaffen aan nieuwe inwoners of aangaande stedenbouwkundige materies, maar ook een soort van woonwinkel is die doorverwijst naar bv. het lokaal sociaal verhuurkantoor.

De dienstverlening die gemeente aanbiedt, dient kwalitatief hoogstaand te zijn. De “klanten” van een gemeente schieten niets op met een weinig kwalitatieve dienstverlening. Daarom moet binnen het gemeentebestuur voldoende aandacht besteed worden aan de uitbouw en uitvoering van een goed kwaliteitszorgbeleid, met inbegrip van de nodige evaluaties. Bij voorkeur wordt in het bepalen van dit beleid de nodige inspraakmogelijkheden voor de burgers en gebruikers van de gemeentediensten geboden.

### b. De gemeente/stad is eenvoudig, klantgericht en efficiënt in haar dienstverlening.

De tijd van een overheid die een dienstverlening aanbood zonder meer, is definitief voorbij. Steeds meer verwachten de gebruikers van de gemeentediensten dat hun bestuur klantgericht en efficiënt is. De gemeente zal dan ook de nodige initiatieven moeten nemen om haar klantgerichtheid en efficiëntie te vergroten. Een goed onderbouwd charter dat als leidraad kan dienen voor alle gemeentediensten kan hiertoe bijdragen. Tevens kan een uitbreiding van de online-diensten van een gemeente (via het E-loket) bijdragen aan een sterkere klantgerichtheid én efficiëntiewinst. Om een innovatieve en slimme lokale overheid uit te bouwen dient er per legislatuur een I-scan te gebeuren. Dit is een intensieve oefening waarbij de organisatiekenmerken van een gemeente, de inzet van ICT in hun organisatie en de relatie tussen beiden wordt geanalyseerd.

Daarnaast moet de dienstverlening van de gemeente eenvoudig zijn. De gebruikers/klanten blijven op hun honger zitten wanneer zij voor elke vraag een andere dienst (al dan niet in hetzelfde gebouw) moeten opzoeken. Soms dient men zelfs voor één vraag verschillende diensten aan te zoeken voor de onderscheiden deelaspecten die met de vraag verbonden zijn. Het hoeft weinig betoog dat dit weinig klantgericht is. Daarom zal de gemeente investeren in een één-loketfunctie zodat elke persoon, organisatie, onderneming e.d. die beroep wil doen op de diensten van een gemeente zich eenvoudig tot dit loket kan richten met al zijn vragen.

### c. Een gedegen gemeentelijk personeelsbeleid.

Een efficiënte gemeentelijke dienstverlening begint met een goed personeelsbeleid. Niet alleen speelt het personeel onmiskenbaar de hoofdrol in het bereiken van een kwaliteitsvolle, klantgerichte dienstverlening; het personeelsbudget is ook een belangrijke recurrente post in het gemeentebudget. Een goed personeelsbeleid, op basis van een onderbouwd personeelsplan dat samen met het

gemeentelijk managementteam wordt uitgewerkt, is dan ook een noodzaak om tot een efficiënte en kwaliteitsvolle dienstverlening te komen en tevens de gemeente financieel gezond te houden. De juiste persoon op de juiste plaats zetten en de efficiëntie van de diensten verhogen is een belangrijke uitdaging voor elke gemeente. Daarnaast moet de gemeente in haar eigen personeelsbeleid een voorbeeldfunctie vervullen wat betreft 'diversiteit op de werkvloer': met gelijke kansen voor vrouwen en mannen, jonge en ervaren werknemers, kansen voor personen met een handicap en voor personen van allochtone afkomst.

De gemeente of stad geeft tenslotte ook kansen aan stagiairs en laaggeschoolden om binnen de gemeentelijke administratie in hun job te groeien en arbeidservaring op te doen.

**d. Intergemeentelijke samenwerking kan de dienstverlening optimaliseren.**

Ook in verschillende andere beleidsdomeinen is intergemeentelijke samenwerking opportuun wanneer men de dienstverlening wil verbeteren. CD&V kiest ervoor om deze intergemeentelijke samenwerking te organiseren op een niveau dat zo dicht mogelijk bij het lokale niveau staat.